CAM-İŞ

Gayri siyasî, İçtimaî ve Meslekî Gazete

Sahibi
İstanbul Şişe ve Cam Sanaî İşçileri Sendikası
Neşriyatı idare edenler:
Nevzat Şeker, Hüseyin Kara
Cemil Gider, Lütfi Ak.

İŞÇİ AKKADAŞ
Bu Gazete senin malındır
Bundan istifade etmesini bil
Ve SENDİKANA üye ol

SAYI: 18 — Her ayın 1 inde çıkar — Adres: Şişe ve Cam İşçileri Sendikası, Paşabahçe — İstanbul — 1/NİSAN/1954 — Fiatı: 10 Kuruş

Ücret artışları ve sebepleri

Yazan: Orhan TUNA

Bundan evvelki yazılarımızın birinde Çalışma Meclisinin açılışı münasebetiyle sayın Çalışma Vekilinin ücretlere de te'mas ettiğinden, bu arada memleketimizde 1950 yılına nazaran 1953 yılında ücretlerde yüzde 31 nisbetinde bir artışın tesbit edildiğinden bahsedildiğini söylemiştik. Yine aynı yazıda bu artışın reel mi, yoksa itibarî mi olduğunu da münakaşa etmiştik. Bugün bizde ücretleri tahrik eden sebepler ve müessese üzerinde kısaca durmak istiyoruz.

Önce şu noktaya işaret etmek yerinde olur ki, bizde bu güne kadar bütün memlekete şâmil bir asgarî ücret sistemi ihdas edilmemiştir. Gerçi iş kanununuzda asgarî ücretlere dair hükümler yok değildir. Ancak kanunun meriyete girmesinden bu yana on yedi yıl gibi uzun bir zaman geçmiş bulunmasına rağmen, bu hükmün icapları yerine getirilmemiştir. Filhakika bir memlekette bu gündem yarına asgarî ücretlerin tesbit ve tayini kolay değildir. Ancak bir çok devletler için olduğu gibi nihayet bunun bizim için de bir zaruret olduğu takdir edilmelidir.

Şu hale göre bir memlekette asgarî ücret sistemi, başka bir ifade ile ücretlere mahsus kollektif bir nizam altında mevzuu olmayınca, ücret hareketleri; ninba başka vasıtalara dayanması lüzumu aşikârdır.

Bizde ücret artışları husûsunda tek vasıta bugün için tahkim sistemi, yani hakem kurullarıdır. Filhakika işçiler ve sendikalar kanunî imkânlar dan faydalanmak suretiyle ödedenberi toplulukla iş ihtilâfları tahrik etmekte ve netice itibariyle büyük mikyasta ücret zam larına naıl olmaktadırlar.

Bilfarz kollektif bir manzara arzettiği şehrimizde bugüne ka dar Vilâyet hakem kurulu ehem miyetli ücret zamlarına karar vermiş ve bu yoldaki kararlar temyiz mercii mahiyetinde olan yüksek hakem kurulunca da bilhassa bundan iki yıl önesine kadar, esas itibariyle ka bul ve tasvip edilmiştir. Ancak şu son iki sene zarfında Ankaradaki yüksek hakem kurulu, bu hususta daha mülmak devrainmakta fakat bu imsâkin sebeplerini tasrih ve tavzih etme mektedir.

Şu hale göre Vekilin bahis mevzuu ettiği vasatî yüzde 31 ücret artışı, hakem kurulu hakem kurullarınca verilen ücret zammı kararlarına dayanmaktadır. Sırf istişarî mahiyette olan Çalışma Meclisinin asgarî ücretler hakkındaki temennileri alâkalı vekâlete kabul edildiği takdirde buna ait geniş hazırlıklara girişilmesi icap etmektedir.

(Son Saat) den

Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası Mensupları Yardımlaşma Derneği senelik kongresini yaptı

Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası Mensupları Yardımlaşma Derneği, mutat senelik kongresini 16 Mart 954 tarihinde merkûz fabrika lokalinde yapmıştır.

Kongre divanı başkanlığına Yekta Onursal, başkan vekilliğine Nevzat Şeker, katipliklere de Cevdet Yalçın ve Nuri Ergün seçildikten sonra faaliyet ve mali raporlar okunmuştur.

İdare heyetinin bir yıllık faaliyeti, ziyeler tarafından tenkitsiz tasvip edilmiştir

Bilâhare seçimlere ve dilekler faslına geçilmiştir.

Divana verilen bir takrirde bu yıl yapılacak sünnet dügünü Derneğin 300 lira teberruda bulunması teklif edilmekte idi. Bu teklif Umumî Heyet tarafından ittifakla kabul edilmiştir.

Oldukça münakaşalı geçen dilekler faslında bir çok kararlar alınmış ve alınan bu kararların tatbiki için yeni seçilen idare heyetine direktifler verilmiştir.

İdare heyetine; Sâmi Şansal, Hasan Türkay, Necmi Üner, Yekta Onursal ve Aristo Zukopulos seçilmişlerdir. Hepsine bu yarılar dileriz.

Toplulukla iş ihtilâfımız Vilâyet Hakem Kuruluna intikal etti

Paşabahçe şişe ve cam fabrikalarında çalışan işçilerin (sabat ücretlerine, akort tarifelerine ve çocuklu işçilere zam ile akort talimatnamesindeki işçilerin aleyhine olan maddelerin kaldırılması ve primin bu iş yerindeki bütün işçilere tesmil hakkında) İstanbul şişe ve cam işçileri sendikasına yapıtıkları müracaat üzerine sendikanın harekete geçtiğini ve kanunî şekilde iş verene müracaatta bulunduğunu geçen nüs hamızda bildirmiştik.

Son iç hafta içerisinde ihtilâfımızın takip ettiği seyir hakkında okuyucularımıza malûmat vermeyi lüzumlu bulmaktayız.

Mezkûr iş yerini temsilen iş veren vekili Bay Yakup Dinçbaşa, vâki yazılı davetî üzerine 16/Mart/1954 Salı günü saat 14 de Hasan Türkay, Cemil Gider ve Nevzat Şeker'den mürekkebi sendikamız ihtilâf komisyonu iş veren vekilinin işti rakiyle uzlaşmak maksadı ile toplanmışlardır. İş veren vekili, işçinin zam ve diğer mevzuralara istediği bu uzlaşmada kabul etmemiş hattâ mukabil olarak hiç bir teklifte de bulunmamıştır.

Durum yirmi dört saat zarfında Bölge Çalışma Müdürlüğüne aksettirilmiş, Bölge Müdürlüğü kesin uzlaştırma maksadı ile sendikamız ihtilâf komisyonunu ve iş veren vekilini yeniden davet etmiştir. Bölge Müdürlüğünü bu toplantıda İş Müfettişlerinden Muvakkar Okyay ve Melih Göktan temsil etmiştir.

Kesin uzlaşmada ise arzu du rumda bulunan müfettişlerin ortalama olarak yaptıkları teklifler yine iş veren vekili tarafından red edilmiştir.

Durum bir zabıtla tespit edilerek 48 saat içinde Vilâyet Hakem Heyetine aksettirilmiştir.

İhtilâl normal ve kanunî seyrini takip etmektedir. Sendikamız bu mevzuda bütün imkânları ile gayret sarfetmektedir.

(Devamı 4 sıtkda)

Emsali iş yerlerimiz nereleri olabilir?

Geçen ve evvelki yıllara ait ihtilâflar dosyalarını karıştırıken, dikkatimizi bir nokta celbetti.

Dosyalardan birinde Yüksek Hakem Heyetine ait bir yazı suretinde cezlimle şöyle denliyordu:

İstanbulda mevcut cam imâlâthanelerinden bizim — Paşabahçe Şişe ve Cam fabrikasındaki ücretlerle mukayese edilmek üzere— vasatî ücretinin çıkarılarak gönderilmesi.

Yine bir kaç gün evvel uzlaşma mıkasdı ile iş yerlerinde kıl ile toplantı halinde bulunduğumuz bir sırada, sayın iş veren vekili mevcut cam imâlâthanelerinde ücretlerle bizde ki ücretlerin mukayesesini yapmak fikrini ileri sürdüler.

Bu şekilde bir teklifin ilerde ki mülâdasalarında da (geçen ihtilâflarda olduğu gibi) iş yeri tarafından ileri sürüleceğini tahmin etmekteyiz.

Şu, cazalmiz iş yerleri olarak ileri sürülen iş yerleri; İstanbul da mevcut cam imâlâthanelerdir.

Bu imâlâthanelerin içinde bir kaç bin lira ile gecekondularda icrayı sanat edenler, senenin 6 aynı çalışıp, geriye kalanında tatil yapanlar.

Bir iş müfettişinin banyo veya yemekhane yapılması için yaptığı teklifi yerine getirme mek için iş yerinin hapısına ki lit vuranlar mevcut olduğu gibi, en büyükleri sayılan imâlâthanelerin dahi 50 bin lira civarında sermaye ile kurulduk ları ve ak ak el ed değiştirdikleri hakkıdır.

Bu bilânsın mizâl ve mukayese olarak, yukarıda izah ettiğimiz durumlardaki iş yerlerinin göz terilmesini iyi ve mantıkî bir niyet olarak mütalâa etmeğe ne kemmiyet, ne de keyfiyet itibariyle imkân yoktur.

Zira sermayesi 11 milyon lira olan memleket şişe ve zücaciye istihsalinin yüzde yetmişine hükmeder bir müessese, toplu topu 2-3 tezgâh bir iki fırınla çalışan ve düşük kaliteli mallar imal eden müessesesleri tuhuyuz bize misal ve mukayese kaydıyı olarak ileri sürüyor. Bu ise bir lira kazanan bir gobe lişçinin, imal ettiği 8 santlik malın, piyasadaki satışından ele edilecek para, iki bin lira ise, o imâlâthanelerde çalışan aynı parayı alan ve aynı miktar ve aynı malı imal eden işçinin yaşağı maldan 1-1 santimetrenin eline 500 - 800 lira geçer.

Mahmutpaşadaki bir dokuma atölyesinde boz dokumiyor, Defterdar fabrikasında da boz dokunuyor. Nasıl olsa iktisâd de aynı iş yapıyor diye, Mahmutpaşadaki atölyeyi, Defterdar mukayesesi ve mukayese etmek mümkün müdür?

Defterdar fabrikasında akort ve ücret vasatisi aşağı 120 kuruştur. Mahmutpaşadaki 70 kuruştur. Bunuda beraber Defterdar müessesesinin herhangi bir sebeple Mahmutpaşayı mukayese olarak ileri sürdüğüne tesadüf edilmiş değildir.

1500 işçi çalıştıran iş gobe 50 - 70 ton eşya imâl eden bir müessesede, atölyeler, gazojen, elektrik, dökümhane, tuğla işleri, santraller v.s. yardımcı servisler vardır. Burada çalışan kalifiye işçilerin ücretlerini o imâlâthanelerde bağlı serrini o imâlâthanelerdeki ücretlerle mukayesesinden göre, kimlerle mukayese etmek mümkün dür.

Bizde, gobe servisinde 20 senelik kalifiye işçileri vardır. Bunların san'at ve ücret devresi Türkiye şıuduları dahi-linde emsalimiz olabileck hasıl gi iş yerinde çalışan işçi ile mukayese etmek mümkündür.

Eğer memlekette Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikaları ile mukayesesi mümkün bir mesleki müessesesi yâlı misal olmak ele almak istiyorsak, ayrı Bankaya bağlı olmamız ve ser mayesinin fazlalığı ve kısmen mesleksiki benzerliği hasebiyle iş bakımından bizim çalışma şartlarımıza çok daha ağırdır) Topkapı Ampul Fabrikasını bir misal olarak ele alabiliriz.

Bu iş yeri yşamın henüz u fak olmasına rağmen, ücretlerinin bizim iş yerinde)kinden çok büyük olduğunu (ordaki işçi arkadaşlarımızın kuskanmak katıyen hatırımızdan geçmesi biliyoruz.

Bir de meselei olmayan, fakat mahalli olan iş yerlerini ele alalım. Ayrı pazardan alıp ve ürüttüğümüz ve yarı yarıya kârı ve bulunduğumuza göre, geçi bakımından konşu iş yerleri işçileri ücretleriyle bizim ücretleri mukayese etmemiz mümkündür.

Çalışma şartlarımızın ağırlığı ve yorgunluğun mukayese edilmesine bizum yok. Zira bu mukayese, netîcesi bizim lehimizedir.

Yalnız ücret mukayesesiyi ve parasık gürültü ki, bizlerin Dörtler konşu iş yerlerindekilerden daha düşükün.

Bizde bu mevzu tekrar ve rakamlarla aydet edeceğimiz gibi, şimdilik bu kadar yazmak la yetiniyoruz.

Fabrikalarda yeni çalışma sistemi

İşçiler şevkle çalışmalarını temin için bazı memleketlerde saat başında beşer, bazılarında da 15-20 dakika istirahat veriliyor

Bugün büyük sanayi memleketlerinde fabrikalarda yapılacak seyahatler yalnız makinelerin değil, işçilerin çalışmasını dolayısiyle de sürprizlerle doludur.

Fabrika deyince her şeyden evvel akla homurdanan makinelerin üzerine eğilmiş, sanki bu dünyada değilmemiş gibi, hiç kimse ile konuşmadan çalışan işçiler gelmektedir. Fakat sabah ile öğle arası ve öğle ile akşam arası modern bir fabrika ziyaret edilecek olursa, geniş ve konforlu bir salonda işçilerin karşılıklı şene çaldıkları, yiyip içtikleri görülür.

Bu, mekteplerde olduğu gibi işçiler verilmiş olan teneffüs zamanıdır. Bu arzin başındanberi bir robota benziyen insanın durumu son zamanlarda dikkatle ele alınmış ve işini kolaylaştıracak, bütün gün aynı şevkle çalışmasını temin edecek usuller bulunmuştur. Bunlardan biri iş arasında verilen teneffüs zamanıdır. Bu fasla her saat başında beş dakika olduğu gibi bazı fabrikalarda öğ leden evvel ve öğleden sonra birer defa 15 ilâ 20 dakikadır.

Bugün bu istirahat işçi bedeni üzerinde inkâr edilemiyecek tesirler yapmaktadır. Bu kısa fasla adelelere, sinirlere ve kal be yeni bir canlılık vermekte ve böylece işçi taze bir kuvvet le işinin başına dönmüş olmaktadır.

Fakat bu sistemin tatbiki ile bir işçinin haftada 40 saat yerine 37 saat çalıştığını unutma mak lâzımdır.

Yani bir işçi, günde yarım saat daha az çalışmış olmaktadır. Bu vaziyette istihsalin düş tüğü akla gelirse de, vaziyet tamamen bunun aksidir.

İşçilerin iş arasında istirahat leri meselesini fizyolojik bakım dan tetkik etmiş olan hekimlerin yanında, sosyologlar ve telânsiyenler de aynı netîceye var mışlardır. Bu sistemin istihsalı azaltmak şöyle dursun, bilâkis makinenin önüne daima taze kuvvetler sürüldüğündenden, artırdığı müşahede edilmiştir.

Her gün işçi başına zayi edilen zamana mukabil, istihsalde yüzde 8 ile 13 arasında bir kazanç temin edilmiştir. Bazı fabrikalarda bu nispet yüzde 20 yi dahi bulmuştur.

Meselâ işçilerin dikkatlerinin en fazla dağıldığı fabrikalardan biri de bilyalı rulmanları imâl eden fabrikalardır. Burılarda her bilyanın ayrı ayrı kontrol edilmesi ve boruk bilyaların diğerlerinden ayrılması lâzım-

(Devamı 3 ncıdde)

Akarvakıt İşçileri Sendikasının Kongresi

Akaryakıt İşçileri Sendikası 7 Mart 954 Pazar günü Beykoz Gençlik Kulübünde olağanüstü kongresini yapmıştır.

Kongrede esas, tüzükte yapılacak değişiklikler görüşülecegünden elektrikli bir hava esiyordu. Kongre divanın seçimeri bitçok görüşülülere sebebiyet verdi ise de Birlik Başkanı Sey fi Demiroyun yerinde müdahaleleriile seçim yapılıp kongre nüksünde avdet etti.

Tüzük tadilâtında ise sendikaya aza olacak işçinin «Akarvakıtın ve yardımcıeleri» olmasıile «Akarvakıtın» kelimesinin mahal meselesi delegeler arasında tek rar münakaşaya sebep olmuş, ikinci maddenin yeni şekilinin kabulünden sonra Şeki delegeleri salonu terketttiler. Çoğunluk kalduğı için yapılan seçim ile idare heyeti başkanlığına Ziya Hekir getirilmiştir.

Sağlık Bahisleri

Verem Hastalığı

Hastalığın belirtileri

Dr. Tarık Kıratlı
İşçi Sigortası Kurumu Pa-şabahçe Dispanseri Baş Hekimi ve Dahiliye Mütehassısı

(Geçen sayıdan devam)

Klinik gidişine göre hat ve müzmin olarak mümkündür.

1 — Müzmin safha: Birinci devrede hastalık yavaş yavaş kesiklik ile başlar. Biraz eforla çabuk yorgunluk ve çarpıntı gelir. Gündüz soluklukı kırız olur. Kan levhası değişir. Kadınlarda âdet azalır ve intizamını kaybeder. İştaha azalır, akşamları hafif ürperme ile hararet derecesi yükselir. Sabaha karşı ter zuhur eder. Nihayet kesik kesik öksürük başlar, arka ve omuz ağrıları ve sabahları muhati balgam çıkar. Bu belirtiler hastada bazan hiç bulunmaz veya hasta fark etmiyecek derecede hafif olur. Nihayet hemoptizi kan tükürmek meseleyi aydınlatır. Bu zaman hasta muayene edilirse ces ve ker ile bir bulgu yoktur. Dinleme ile şehik urun ve sertçe zefir kestik kesik işitilir.

B) İkinci devre: Klinik belirtiler daha açıklardır. Ateş yükseler iştahasızlık artar, ter ve öksürük ziyadeleşir ve karakteristik balgam çıkar. Bu esnada muayene edilirse önceleri sert sonraları yumuşak roller işitilir. Bir çok vak'alarda bu devrede bir müddet sonra kendiliğinden veya tedavi ile iyileşir ateş ve öksürük hafifler balgam azalır. Umumi olarak düzelir. İştaha ve kilo artar. Dikkatsizlik, ihmal, soğuk alma gibi haller ile bu salâh yeni ceyleşme bozulur. Hastalık yeniden alevlenir fakat yine sükûnete girebilir. Bazan verem enelitine bir şekil alır. Ateş sönmez vasfı kazanır yayılır ve ilerler. Hastanın akşama doğru görünüşü karakteristiktir. Hararet derecesinin yükselmesi ile yanaklar kızarır. Gözler parlar, sabahları bol ter ile hastada süratli bir zayıflama başlar, balgam bol ve irinli çıkar sarı ve yeşilimtrak olan bu balgamda basiller ve elestik liifler bulunur. Öksürük bazan çok müz'iç olur. Hastayı kusturur bu derecede kan tükürme de zuhur eder. Ateş devamlıdır. Bu devrede de hastalık iyiliğe dönebilir hattâ şifa bile kabildir.

C) Üçüncü devre: Bu devrede ricde kavuk teşekkül ettiğinden fitiziden bahis olunur. Kavuk yani boşluklar (Caverne) irili ufaklı olur. Küçük hususi ile derinde olanlar pek fark edilmez, büyüklerinde kendiliğine mahsus fizik bulgular aşikâr olarak bulunur. Hastalık daha ileri giderek girtlak ve bağırsaklara sardığı vakit hastalar büsbütün düşer umumî olarak çok bozulur. Bazılarında evpharir yani iyilik duyarlar gibi haller olur. Göğsündeki nezle bir şey kalmıyacağını kişi geçirirse bahara yazık bir köşk yapturacağını söylemek gibi tatlı hayallere kapılırlar, hasta bir deri bir kemik kalmıştır. Nihayet koma dediğimiz dalgınlık içinde emniyet işiği söner.

Bazan hastalık tamamen sönmese bile müzmin bir karakter alır. Hararet devresi az yükseler, balgam azalır. İçinde basil bulunmayabilir. Umumi ahval de az bozuk gider, bu şekle (Tüberkiloz Fibröz) denir.

2 — Hat safha: En ziyade gençlerde görülür. Yüksek ateş ile hastalık bir kaç ay içinde tamamlanır. Bazan müzmin safhadan hat safhaya geçebilir. Yani müzmin seyir eden hastalar fazla kan boşalmalardan sonra dört nal giden seyre girebilir.

Akciğer tüberkilozu bazan zatürrie (Pnömeni) şeklini alır. Yüksek ateş ile birdenbire başlar. Ekseriya alt fuz ateşe uğrar tipki zatürrie oraya gösterir. Fakat beklenen kriz gelmez, hastalık seyrini devam eder, balgam irinli olur. Hastalık bir kaç hafta içinde sona erer.

(Sonu var)

İŞÇİ

GENÇ SENDİKALI KARDEŞLERİME

Ey bu güzel vatanın, asil zinde evlâdı,
Senin büyüklerin kurdu, işte bu aziz vatanı,
Cihana ün saldı, cengâverlikle yiğitlikle,
Sen de onun oğlusun, bu güzel yurdu bekle.

★

Sana emanettir bu vatan ulu atandan,
Daima hoş kullanılmak ister, bu güzel vatan
Sen ona candan sahip ol ki, senin öz malın olsun,
Çevre çevre her köşen, iman ve nurla dolsun.

★

Ben sana güveniyorum, en nihayet birleştin,
Gençliğin iç âlemine iman gibi yerleştin,
Vatanını sevenler mutlak mert oğlu merttir,
Sendikalı yaşamakta, büyük bir saadettir.

★

İşçiler, toplanarak, ideal birlik kurdunuz,
Sizin omuzunuzda yükseleceek bu güzel yurdumuz,
Bu birlik tam mânasiyle durmadan çalışmalıdır,
Karşısına çıkacak zulmeti daima parçalamalıdır.

★

Çok sağolun, varolun, benim işçi kardeşlerim,
Ruhu imanla dolu münevver, sendikalı arkadaşlarım,
Tuttuğumuz yolğ hakiki saadet yoludur,
Bu yolda yürüyenin hedefi nurla doludur.

Yazan: Aydener TANDOĞAN

Pamuk piyasası

İzmir — Pamuk piyasasındaki hareketli durum devam et-mektedir. Gerçi hazır birincilcer için alıcılar 278 kuruş tek lif etmişlerse de satıcılar bu fi yata iltifat etmemişlerdir. Vadeliler 280 - 282 kuruştadır. Diğer up fiyatlarında da yükselmeler olmuş ve kapanışta birinci B. 255 - 265 ikinciler 250 - 250 İkinci B tipi 230 - 240 üçüncüler 220 - 230 ve dördüncüler 185 - 210 kuruş olarak tespit edilmiştir.

İzmir fuarına iştirak edecek devletler

İzmir (Hususi) — 1954 İzmir Enternasyonal Fuarına iştirak etmek üzere yabancı devletlerin yaptıkları müracaat hergün biraz daha artmaktadır. Son olarak Portekiz ve Lüksemburg fuara iştirak edeceklerini bildirmişler ve bu suretle yabancı devletlerin iştirak sayısı 17 ye yükselmiştir. Bu senenin fuara iştirak edecek olan yabancı devletlerin bir rekor teşkil ettiğini söylemekteyiz. Bu sene fuara iştirak edecek olan yabancı devletlerin bir rekor teşkil ettiğini söylemekteyiz. Bu sene fuara iştirak edecek olan yabancı devletlerin bir rekor teşkil ettiğini söylemekteyiz. Bu sene fuara iştirak edecek olan yabancı devletlerin bir rekor teşkil ettiğini söylemekteyiz. Bununla beraber bazı devletlerin transfer güçlükleri yüzünden Fuara iştirakten çekindikleri görülmektedir.

Bayan işçi arkadaşlara öğütlerim :

Rahim İltihapları

Yazan: Dr. Naci Buçukoğlu

Annexite: Rahim ve yumurtalık arasındaki yolun iltihabına bu isim verilir. Ekseriyetle bir rahim iltihabı netücesinde olur. Bütün diğer iltihaplarda olduğu gibi:

a) **Hâd:** Ateşli, açık lüzüci akıntılı, sancılı şekildir. Dışardan ve içerden muayenede temasla dahi çok gergin ve ağrılıdır.

b) **Kronik:** Eskimiş, en aşağı bir ay geçmiş bir şekildir. Muayenede ip gibi sert hisseditilir. Dış ve iç parmak arasında daima kayar ve akıntısı koyu, hafif sarımtrak renktedir...

Annexit'lerde umumi enfektionlar yanında, bir de Annexite tbc. vardır. Annex tüberkulozu, daima sekondendir. Akciğerlerde veya vücudun diğer bir yerinde esas primer menşei aramak lâzımdır. Annexit'lerde, ateş 37° den aşağı düşmez. Hastada iştahasızlık, kırıklık, sancı bel ağrısı, akıntı velhasıl umumi bir hususzulık vardır. Genç bayan arkadaşlarda olursa daima bir parametrit ve perimetrit düşünmelidir. Ayrıca doğumlarda husule gelen yırtıkların dikkatli dikilmemesi ve iyice temizce pansuman yapılmaması yüzünden yine metrit ve Annexitler çok sık görülürler. Annexit'ler tedavi edilmezlerse daima sterilite husule gelir. Yâni o şahıslarin artık ya hiç çocukları olmaz veya pek zordur.

Tedavisi: Bugün elimizde mevcut antibiyotikler (Penicilin - Streptomycin - Terramycin) sayesinde ve Fizikoterapi ile tamamen şifa bulur. Bu hususta iyi bir hekim muayenesi ve tedavisi en başta gelen olaydır.

Parametrit - Perimetrite: Kadın uzviyetinin en mühim hastalıklarından birisi de bu Peri - Parametritlerdir. Çok yüksek ateş yapar. Şahıs iztırapdan kıvranır. Başlangıçta çok fena kokulu akıntı mevcuttur. Sonraları bu akıntı o koyulaşır. Sarımtrak bir renk alır. Fena bir koku daima vardır. Sonraları kronik hale gelen bu hastalıkta muayenede Peri - Parametritnin tahta gibi sert duyulur. Hastanın muayenesi bile çok vecialıdır. İştah çok azalacağı cihetle, şahıs gittikçe zayıflar, tahta gibi karın ve kaşektik bir yuz husule gelir.

Tedavi: İkiye ayrılır:

a) **Hâd safhada:** Penicillin - Sülfamit ve umumî iltihap tedavisi çok iyi neticeler verir.

b) **Chronique safhada** ise ancak cerrahî müdahale lâzımdır. İhtiyaten antibiyotiklerde verilir.

(Arkası var)

Sigorta Bahisleri:

Ödenekler ne zaman verilir?

Yazan: Sırrı KARDEŞ

Hasta sigortalılara tedavi dolayısiyle, çalışmadıkları günler için verilmesi gereken ödenekler hattâlık olarak ve işledikten sonra verilir. Pazar gün ve bayram günleri verilmez.

2 — Analık halinde yapılan yardımlar:

Bu yardımlardan aşağıda yazılan kısmeler faydalanır:

a) Sigortalı kadın işçi veya müstahdemler,

b) Sigortalı erkeğin sigorta kolunun karısı.

Analık halinde yapılması gereken yardımlar şunlardır:

1 — Gebelik muayenesinin yatırılması:

Gebe sigortalı kadınla sigortalı olmıyan gebe karısının, gebeliğin en geç 6 ncı ayında isim ve adresleri İşçi Sigortaları Kurumu tarafından İşyerinde ücretsiz ilân edilmesi olan ebe veya hekime muayeneye gitmesi ve ebenin veya hekimin daha sonra yapılmasına lüzum gösterecek muayenesine gelmesi şarttır. Bunu yapmıyan sigortalı kadınlara iş görmedikleri günler için verilecek ödeneklerden indirime yapılabileceği gibi bu ödenekler tamamen de kesilebilir.

2 — Doğum sırasında gerekli sağlık yardımlarının yapılması:

Sigortalı kadın veya sigortalı erkeğin sigortalı olmıyan karısı doğum yaptığı zaman evine sebe gönderilir. İzap edersa doğum sırasında bir de hekim bulundurulur. Doğumun evde yapılamıyacağı anlaşıldığı takdirde, kadın bir doğumevine veya sağlık müessesesine kaldırılıp doğum orada yapılır. Gerek evde ve gerek doğumevinde veya hastahanede doğum ya panların ilâçları parasız verilir.

Öyle zamanlar ve öyle yerler olur ki, gebe kadının bir ebeye veya hekime gebelik muayenesi yaptırması veyahut muayene ve doğum için İşçi Sigortaları Kurumunun ev hekim veya ebe göndermesi mümkün gelmez. Bu gibi hallerde Kurum ebelik muayenesi ve doğum masraflarını karşılığı olarak mâtu bir para yardımında bulunur. Bu maktu para yardımı ilerde de tesbit edilecektir. İki ve ya daha fazla çocuk doğurma maktu doğum yardımı iki misline çıkarılır.

3 — Emzirme yardım parası:

Ananın iyi gıda alıp çocuğuna bol süt vermesini sağlamak maksadiyle doğum yapan sigortalı kadına veya sigortalı erkeğe sigortalı olmıya karısına yarıca bir de emzirme yardımı çıkarılır. Bu yardımın mahiyetini da kanun yürürlüğe girdiği zaman tesbit edilip ilânlarla duyurulacaktır. İki veya daha fazla çocuk doğarsa emzirme yardımı da iki misline çıkarılır.

4 — Sigortalı kadına iş görmediği günler için verilecek ödenek:

Doğum yapan bir kadın, bir müddet çalışmıyacak durumdadır. İşte bu iş görmediği günler için kadına emzirme bir ödenek verilecektir. Sigortalı erkeğin sigortalı olmıyan karısı böyle bir ödenekten faydalanamaz. Çünkü bu kadın evsaşen kocasının çalıştığı iş yerinde çalışmamaktadır. Doğum yapan sigortalı kadına Doğumdan evvel iş ve doğumdan sonra da altı hafta iş görmediği

(Devamı 4 üncüdeyi)

Amerikan işçi hareketinin tarihçesi

Şehir Merkez Grupları ve Millî Sendikalar

(Geçen sayıdan devam)

Daha 1836 larda İşçilerin, İslahatçı hareketlerine ve siyasî cereyanlara karşı olan alâkaları gevşemeğe başladı. 1835 ile 1837 yılları arasında sürüde fazla kanun teşkilâtı ile dolmuşuydu. İşçiler, Newyork, Boston, Sincinati, Pittsburg, Louvil gibi şehirlerde birçok sendikalar teşkil ettiler. Bu sıratlı gelişme şehir esasına dayanan sendika gruplarının teşekkülüne yol açtı. Bu eşsehir Merkez Grupları teşkilâtı veya o zamanki tâbiriyle i(mesele) sendikaları en büyük dikkatlerini müşterek alâkayı mucip problemlerin müzakeresine ve sendika mensupları tarafından ülkede görülen meselelerin geliştirilmesine tevcih ettiler.

Bir tek mahallî bölge teşkilâtı fevkinde olan sendika grup kayı teşkilâtı ilk defa olarak 1834 yılında tecrübe olundu ki, bu tarihte Milli Sendika Birliğini meydana getirmek üzere yedi şehirden gelen merkez grupları Newyorka toplandı. Daha sonra 1835 ve 1836 da dört İmalât ve Newyork şehirlerinde silâhlıtıçıları, marangozlar ve el dokumacıları bütün memleke el dokuşlarda olarak aynı esasta sendikalarini kurmağa teşebbüs ettiler. Maamafih federasyon vücuda getirmeğe mutaf ıbu denemeler gerek 1837 yılının mali panişinc, gerek bunu takiben 1840 larda ekonoyet ticaretiyle meydana gelen iktisadi buhranın ve işsizlik devresine karşı mukavemet edemedi.

(Utopya devrî)

Buhran devresi gerek mahallî, gerek milli sendikalar üzerinde tahribatta bulunduğu sıralarda bir çok yerlerdeki İşçiler, gayretlerini İstihsal ve tatbikât koperatifleri kurmak yolunu yönelttiler. Fransız Sosyalisti Charles Fourier ile İngiliz islahatçısı Robert Owen'in mürütleri ve o devrin diğer bir çok mütefekkirleri tarafından yayınlanan hayali fikirler mahsulü koperatif teşkilâtlara dair tür ü projeler ise diğer bir çoklarına cazip görünüyordu.

Sefaleta, İşsizliğe ve umumî yeis ve İşçiler muzaaıp eden ses karşı hal çaresi olarak gerek Manşcuşetts'teki meşhur Brook Fam, teşebbüsünde gerek Indiyana'daki New Harmony kolonisinde tecrübe edilmiş olanlara benzer şekilde olarak arazi ve âletler bakımından bütün ümmiya şâmil bulunan müş terek mülkiyet şekli ileri sürülüyordu. Bu projeler her ne kadar İşçi gruplarında geniş su retle müzakere edildiyse de bizzat İşçilerin kendilerinden pek az müzaheret gördü. Maamafih bu düşünüş İşçilerin gayretlerini sendika faaliyetleri alanından politik ve ekonomik nazariyelere doğr olan münakaşalara tevcih etti.

Bu Bu devre zarfında bir Yurt Hareketi meydana geldi. Bu basit bir tâbirle bu hareket üzerinde yerleşmek ve onu işlemek arzu eden kimselere bülkemiştir, demek ait hâal toplıraklardan vermesine dair Yurtlıtan ibaretti. «Çalışma» tarihçisi Selig Perlman'a «Birleşik Devletlerde Sendikacılığın Tarihi» adlı eserindeki ifadesine göre bu hareket, bedelsiz arazi almak usulü ile İçinin türet sisteminden müstakil çalışma farzına geçmesi için kendisine fiükümet bir çare temin edilmesi talebinden başka bir şey-dıdı ve bu talep Amerikan politikasına tekmil 1850 ve 1860 larda hâkim olmuştur.

(Devamı var)

Sohbetler

Bunlar bayat taktiklerdir

Aylar ve aylar var.

İş verenlere gidiyor geliyoruz.

Rica ediyoruz, hakikate dayanan ikna'i konuşmalarımla anlatıyoruz.

Misaller getiriyor, deliller veriyor, ispat etme vesikalarını sıralıyorum.

Yakın zamanlarda yaptıkları vaitleri şahitleri ile hatırlatıyoruz.

Hepsi nafile direksiyonda oturanları bir türlü yola getiremiyoruz.

Tek kuruş tek sanım bile içeriye verilmesine yanaşmıyorlar.

Ne kıymetli işçi arkadaşlarımıza bir gün içinde bulunduğumuz durumu anlatmak lüzumunu hissediyoruz.

Sizler, Şubat ayı sonunda sendikamız temsilcilerine dilekçelerle müracaat ediyorsunuz ve diyorsunuz ki, açın ihtilâf açın artık tahammülümüz kalmadı.

İhtilâf kanunî seyrini takip etmeye başlıyor.

16 Nisan tarihinde bir de bakıyoruz ki bir kaç yüz kişiye şaşkın ortalama üç dört kuruş zam yapmaya başlamışlar.

Bu zam hem nasıl bir zam 16 Nisan tarihinde karanı çıktığı halde bir buçuk ay evvelisinden yâni bir Şubattan itibaren hesaplanıyor ve ödeniyor.

Sebep?

Gayet basit hahem heyetlerinde dilekçe ki «fendim biz zaten zam vermeye başlamıştık. Hattâ bunlar ihtilâfı açmadan evvel bile bir miktar verdik. Ve bilâhare de verecektik».

Kurt'un hukukçunun tecrübeli bir iş mevzuatı kompetanının tavsiyesi ile yapılmışa benziyor bu ufacık zam.

Maksat ne olursa olsun manzarası ve verilişi şekli ile bu bayat taktik büyük dâvanın yanında pek bücür ve renksiz kalıyor.

Bir Sendikası

Türkiye işçi Sendikaları Konfederasyonu İcra Heyetinin birinci altı aylık çalışma raporu

(Geçen sayıdan devam)

Son olarak çıkarılan, her yıl şekillilin müfredatı hesabını gösteren listeler gönderilmiş, neticelerine intizar edilmekte - dir. Malûm olduğu üzere Kurulunumuz bu hahtse ciddî tedbir ve kararlar almasını icap ettiden tutuk ve nizamname hü kümlerinin mevcut bulunduğu nu dikkatlerinize arzetmek isteriz.

18. Seyhan barajında çalışan işçilerin hatta tatilinden is tifade etmelerini ve Malatya Tütün Fabrikası işçilerine, iş yerinin hatasından dolayı yükletilen vergilerin, hatalar tarafından ödenmesi için alınacaklar nezdinde lüzumu yerine getirilmiş, yeni bir şikayet olmadığına göre, meselelere halolunmuş nazarı ile bakılmaktadır.

17. İzmir İşçi Sendikaları Birliği ile bir çok sendikalar arasında başlayıp ayrılığa ve yeni bir teşekkülün kurulma - sına kadar varan ihtilâf bizlerin nazarı dikkatini zevkettiğiz. Bağlantıda mevzuan haber - dar edilmemiş olmamız, yeniden bestirilmesi mümkün mevzi mesaisinin sağlıklı haline ge - mesine sebep olmuştur. Böyle olmakla beraber durums mutlaktı olunduğu andan itibaren yakînen ilgilenmek suretı ile her iki teşekkül arasında zu - hur eden ihtilâfın halli için baz formüller göstererek müşterek toplantılar yapılması ve yapılacak toplantıda Türk-İş'in hakem mevkinde bulunması izahı durumuştur. Tarafla rın lemsilcileri, herhangi bir teklif ve mütalâaları ile karşılaşabilmiş daoğlu. Beklenemeziin sonu olmu şimdilik müsbet görmekteyiz.

Seyin kurulmuzda, mevzuu - bahis mesele hakkındaki fikir, tavsiye ve kararlarımı ihtiyaç olduğunun mahsatan zayıfı el- zemdir.

18. Çıkarılan son bir kanun la, Devlete ait işyerlerinde çalışan işçilerine tevzi edilen birer aylık ikramiye şüphesiz ki, memnuniyet vericidir. Ancak bunun dışında kalan ve daha büyük yekûn teşkil eden işçi arkadaşların istifade edememesi de tesesür ve üzüntümürü mucip olmuştur. Kaldı ki, ikramiyelerin piyasada meydana gelmesi ve bu ikramiye şüphesiz ki, memnuniyet vericidir. Ancak bunun dışında kalan ve daha büyük yekûn teşkil eden işçi arkadaşların istifade edememesi de tesesür ve üzüntümürü mucip olmuştur. Kaldı ki, ikramiyelerin piyasada meydana ge - tirdiği pahalılık tepkisi, ikinci kısımdaki arkadaşları ıldeta çe - kilmesi mukadder bir ceza hâlinde ayrıca karşılamıştır.

Bizim görüşümüze göre, memleketin sosyal ve iktisadî düzeninde ürcet normlarını bu gibi geçici hamlelerden ziyade istikrarlı ücret ayarlamalarına işcl - detle muhtaçtır. Aksi halde yapılacak eklemeler hakikî ihtiyaç - ın daima dışında kalacak. Kurulunuzun bu mevzu etrafında alacağı kararlara ihtiyaç var demek, yerinde olur.

19. Sosyal sahamın tanzim ve mürakabeye iş hukukumuzun ayaz yayan ve verimsiz olduğunu yeniden tekrar etmeğe lüzum yoktur. Bu arada kifayetsiz de olsa, nisbeten faydalanıldığımız Hakem Kurulunun vasi selâhiyetlerinin ve mesuliyet esasına dayanmamı realitenin oldugu kadar demok rasinin de icabındandır. Bu sebeple, Büyük Millet Meclisinde bekliyen tasarının bir an evvel çıkmasına sarfedilen gayretlerimize mülzaharet lâvelerı bekletmektayız.

20. Millî Korunma Kanunu na dayanan ve halen yürürlükte bulunan koordinasyon kararlarının kaldırılmasa hakkındaki müracaatımız müsbet cevabı hedef olamamıştır. Mevzuun da ha geniş ve kuvvetli fikir etrafında müdafaası için gerekli tedbirlerimiz yapılmaktadır.

21. Ötedenberi teşkilâtımı - (Devamı 5 inci sahifede)

"İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Yayınlarından,,

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Teşekkülü

Yazan:
Prof. Dr. Orhan TUNA

(Geçen sayıdan devam)

Bundan sonra Vekil, Millî Konfederasyonun hilhasa üzerinde durmak lâzım gelen meselelere geçmiş ve yeni teşekkülün her yerden evvel işçi - işveren - hükümet arasındaki aslı işbirliğine ehemmiyet vermesi gerektiğini, mevzuatın tedvininde ve tatbikinde mîlesâ olması lâzım geldiğini, başta komünizm olmak üzere her türlü aktrem cereyanlarla mücadele etmesinin zarurî bulunduğunu, sendikacılığın inkişafı hususunda ehli umurular yetiştirmeğe bilhassa dikkat etmesinin söylemiş ve tatalıtar sendikalar karşısında Türk sendikacılığının demokrasiyi takviye edeceği kanaatinde bulunduğunu sözlerine ilâve eylemiştir.

Çalışma Vekilliğinden bu yeni delegeler olan İzmir Sanayi Odası Reisi söz olarak İzmir de İşverenlerin henüz sendika laşmamış olduklarını, İzmirli iş verenlerin ve bunlardan bir meleki teşekkülü mahiyetinde o lan sanayi odasının, işçi refahı için hiçbir vecibeden kaçmamıdıklarını, ancak İzmirli sanayi cilerin yeğlise istediklerinin Türk sosyal mevzuatının âdil esaslar dahilinde revizyonu olduğunu, işçilerin bahsettikleri istisnaî hâdiseenin asla vaki olmadığını, fabrikaların çok müşkül şartlar dahilinde çalıştıklarının unutulmamasi gerektiğini, nitekim, iş kanununun tazminata ait hükümlerinin iş - verenleri iflâsa kadar götürebileceğini, bu durumun çok tehlikeli olduğunu, diğer taraftan tercüme kanunlardan vazgeçilerek iş hayatını ve işçinin selâmetini ve sosyal emniyetini ve - retiriyle her meslek ve branşta asgari ücret hadlerinin tesbiti gerektiğini söylemiştir.

100 vki cmfhy ad ricmf sdrıo

Bundan sonra sözü alan sendikacılık sahasına nakleden iş - veren delegesi, kayıt mecburiyetî olmadığından memlekette sendikaların bir türlü kuvvetlenmediğini, iş verenlerin kaç görüşlü olmak istemediklerine de ndolayı sendikaların kuvvet lenmesinden sevinç duyacaklarını, diğer taraftan alınacak âdil tedbirlerin sendikalarda iş - işveren münasebetlerinin takviye eylemek gerektiğini, meselâ ahlâkının düzene koyulmasına ve ahrarî bunlardan müstakar bir işçi sınıfının ıhdan lâzım geldiğini, iş verenlerin işçi refahını temine, işçilerin ise randımanı arttırmaya mükellef olduklarını söylemiştir.

İşveren delegesini takiben söz alan Birleşik Amerika Devletlerinin en büyük işçi teşekkülü olan «American Federation Of Labor» nun selâhiyetli temsilcisi ve «Milletlerarası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu» nun İcra komitesi âzası, ta nınmış sendikacı I. Brown, Türkiyede yeniden kurulmuş İşçiler tarafından yürütülmesi üzerinde durmuş, bir takım meselelerden sakınılması lüzumuna işaret etmiş ve yeniden kurulan teşekkülerin sosyal ve ekonomik bakımından İşçiler lehine inkişaf etmesi teşp ettiğini, yeni millî teşekkülün komünizmin karşı en kuvvetli bir kale v - sifesini göreceğini, bütün hür memleketlerde olduğu gibi Turkiyede de siyasi demokrasinin sendikacılığa ve sendikacılığın ise siyasi demokrasiye bağlı bu lunduğunu ifade eylemiştir.

Bundan sonra Belçika, İngiliz ve Yunan İşçi Sendikaları delegeleri söz almışlar ve hepside yeni millî teşekkülün demokrasinin bünyesi ile kıvrıl olarak şekillenmişlardır.

Daha ziyade şekle ve merasime tahsis edeı bu mıhıtadaki takibem, tüzük komisyonunun raporu okunmuş ve bilâhare çeşitli kurucu sendikalara mensup muhtelif delegeler söz alarak iş - çi sendikalarının ve millî konfederasyonun gayeleri üzerinde durmuşlar, mevzuat karşısında iş verenler - İşçilerin müsavi durumdaki bulunmaları zaruretine, grev hakkının de - mokratik haklardan madut olduğuna, Türk İşçisin hiçbirin fırdin ve yabancı sendikalarının vesayeti altında bulunmadığına ve bundan böyle de hiçbir siyasi teşekkülün emir ve kumandanı altına girmeyeceğine işaret etmişlerdir. Bu arada müzakerelerin oldukça muntazam şekil - de cereyan eylediği ve dirayetle idare olunduğu göze çarpıyordu.

Nizamnamenin ıkranında mesleki federasyonu bulunan sendikalar, vilâyet ve bölge sendikalar birlikleri vasıtasiyle Türk-İş nezdinde temsil edilmeleri» kaydını ihtiva eden beşinci maddesi ehemmiyetli ve uzun münakaşaları mucip olmuştur.

Bu arada başka bir delege, tesanüt halinde hiçbir İşveren - nin veya İşverenler sendikasının işçi sınıfını mağlûp edemıyeceğini, siyasi mülâhazaların sendikalara ait olmadığını, kooperatif kuruluşlarının gerektiğini ifade eylemiştir. Bu konuşmalar olurken kongrede Sendika liderleri arasında cereyan eden mücadele gözden kaçmıyordu.

Nitekim sendika birliklerinde sivrilmiş ve kendisine mevki yapmış olanlar Konfederasyon nizamı içinde sendika birlikle - rinin, federasyonlarda nüfuz sahibi bulunalar ile federasyon - larin kuvvet ve kudret sahibi olmalarını ütüam ediyorlardı.

Diğer taraftan tüzüğün gelişlere ait yirmi dördüncü madde - desi de, uzun ve çetin münakaşaları mucip olmuş ve bilhas - sa teberru meselesi üzerinde ehemmiyetle durulmuştur. Bir çok delegeler teberru kabul edilmemesi fikrini müdafaa et - miş lerse de, fikra esas itibariyle kabul edilmiştir. Kurulup ve birinci kongre ile kabul ka - dar malûmatla iktifa ederek şimdi konfederasyonu bünyesi - ni tahlile geçelim:

c) Konfederasyonun bünyesi:

Bilindiği gibi bugün umumiyet itibariyle ve pek az istisna - lar ile iş kanunumuz dâhil olarak şahsan işçilerimiz şu teşekkülün dahilinde organize edilmiş bulunmaktadır:

1 — Sendikalar,

2 — Mahallî birlik veya federasyonlar,

3 — Mesleki federasyonlar,

4 — Konfederasyon.

1952 yılı Temmuz ayı sonunda yâni Konfederasyonun kurulduğu tarihte, bütün memlekette mevcut 240 sendikadan 162 si fiilen Konfederasyona bağlanmuş bulunmaktadır. Yâni nisbî rakamlarla bütün sendikalardan yüzde 67 si bugün adı geçen teşekkülün bünyesi içinde ye var almıştır. (Devamı var)

Ozledigim iş yeri - işçi - iş veren

Yazan: Hüseyin KARA

Öyle iş yerleri olmalıdır ki; orada işçinin sıhhat ve sağlığına zarar verecek hiç bir unsur bulunmasın... Orada işçi - nin muntazam ve sıhhî soyunma yıkanma yerleri olsun... Temiz yemekhanelerı, temiz tabakları olsun... Orada paydos - larda işçinin istirahat etmesi ço - cuk-lemme odakları olsun ve bıhar tarafta bir sıhenk, bir intizam hüküm sürsün.

Böyle iş yerlerinde öyle işçi toplulukları olmalı ki, işçi ome da-ignden başka bir şey dü ğünmesin, İşini kendi öz işi gibi bilsin ve çalışsın, İşinden başka hiç bir şile meşgul olmasın...

İşçi, helâl kazancın doğru ve vicdanî çalışma ile mümkün olacağını bilsin... Fabrikanın şâ - let ve malzemelerini iyi kullanır, zarar ve ziyan yapmaktan nefsini korusun. İşinde her zaman dikkat ve itinayı göster - sin...

O işçi topluluğunu teşkil eden çırak usta, usta usta - bbaşısına, ustabaşı âmirlerine korkarak değil, sadece sevgi ve hürmet besleduğı için itaat et - sin. Sevk ve idare bakımından şef, ustabaşı ve ustalar evvelâ kendi kendilerini, sonra emri altında bulunan kimseleri sa - vamlı olmuş, işçilerin çalışkan, dürüst olupu hiç şüphesiz iş - verenlerin elindedir. Şu halde öyle iş yerınıdır olmalıdır ki, nasıl iş yerleri kendi evleri ise, orada çalışan İşçilerin istisna - siz hepsini kendi öz evlâtları gibi sayısın... İşçilerin, hakkısı yere akmeklıyle oynamasın...

Herkesin işine ve çalışmasına göre hakkını versin. Her su rette olursa olsun fazla kâr yapmak için İşçinin hakkını vermemeyi kendine şenaat say sın... Adama iş değil, iş adam düsturunu bilsin, ehliyetsiz kimseleri İşçilerin basına geçirmesin... İşçilerini hayat şartlarına göre mükâfatlandırdın.

Garp devletleri seviyesine ulaşabilmemiz için ah nerede o İşyeri, o İşçi ve o İşveren?

İşçilerimiz diyor ki :

İşçi Sigortaları Paşabahçe Disponseri Hekim ve İdarecilerinden ricamız

İşçi Sigortaları Paşabahçe Dis penerinde muhtelif branşlarda dört hekim vardır:

1 — Dahiliye servisi

2 — Hariciye servisi

3 — Nisaiye servisi

4 — Bakteriyoloj servisi.

Bu servislerdeki işlerin bir kısmı çok ağır, bir kısmı ise diğeriyle kıyas edilince, oldukça hafiftir.

Meselâ, dahiliye servisinde günde 70 kisiye hasta muayene olmakta, eksteriyelle bu servis teki doktor, işlerinin çokluğu münasebetiyle, bazan hastaları müşkül durumlara sokmakta - dır.

Dahiliye servisi doktorlarından biri geçen gün, bir hastaya sadece bir tek adetlik bir aspirin reçetesi vermiş, bilâhare de bu hastanın muayenesiyle yapması üzerine İstirahat vermiş - tir.

Bu gibi uksaklıklara belki de o doktorun çok sıkıştık durumda iş görmesi sebep olmaktadır.

Halbuk hariciye servisinde iki doktor vardır bu iki doktora bazı günler iki hasta dahi bakabıl etmemektedir.

Bizim ricamız tıbben bir mah zur yoksa, hastası çok olan servislere, iş az olan servislerdeki hekimlerin vakitleri olduğu zaman yardım etmesidir. Böylelikle hasta İşçilerin sastlerevinin çıkmıştı ikenle beklemeleri de önlenmiş olur.

Meselâ nisaiye servisine bakan doktor, hastalarının çokluğunu ileri sürmek fırsat bulduğu dahiliyeyle arkadaşlarına bir çok defa koşmaktadır.

Mustafa Efsen

Fabrikalarda çalışma sistemi

(Baş tarafı 1 nıcıde)

dır. Fakat bu şıte-calışanlar dük katlerini devamlı olarak bir yere toplayamakta ve umumiyetle bir saat sonra, bozuk bıyaları kaçırmaya başlamakta dırlar. Fakat fabrıkada sast ba şında beş dakika istirahat ve rilmesi neticesinde bozuk bıyı tanı sayısı yüzde 14 nisbetinde azalmıştır.

Tabiatıyle bu beş dakıkalık istirahat müddeti için mahıyetine göre değişmektedir. Ameliyada bir dokıma fabrıkasında yarım saat çalışma, yarım saat istirahat sistemi tatbik edilmektedir. Bu vesıyle fabrıka yarım gün çalışma sistemine geçmekte ve bu sıstemin düşmedığı, bıla kı kalıtenin yükseldiğini görmüştür.

Bir gün fabrıkalarda istirahat salıerinin iş saatlerinden çok olduğunu görünce, hayret etmemelıdırler.

Lıvaçte fabrıkalarda ayrı bir sıstem tatbik etmektedırler. Erkeksen telefon fabrıkasında sa - bah saat yedide İşbaşı yapılmakta ve saat dokuzda ara verılmektedır.

Bu istırahat sırasında İşçıler kahvaltı etmektedırler.

Dıkısı sendıkanın ödemesı dır - dedir. Bu arada İşçılere alkolsüz İçıkler verılmektedır. Oğlu tatlı kısalımıştır ve yemek kendi öz İşçıler, sonra emri altında bulunan kimseleri sa - vamlı olmuş, İşçilerin çalışkan, dürüst olupu hiç şüphesiz İş - verenlerin elindedir. Şu halde öyle İşyerınıdır olmalıdır ki, nasıl İş yerleri kendi evleri ise, orada çalışan İşçilerin istisna - siz hepsini kendi öz evlâtları gibi sayısın... İşçilerin, hakkısı yere akmeklıyle oynamasın...

Herkesin İşine ve çalışmasına göre hakkını versin. Her su rette olursa olsun fazla kâr yapmak İşçin hakkını vermemeyi kendine şenaat say sın... Adama iş değil, İş adam düsturunu bılsın, ehliyetsiz kimseleri İşçilerin basına geçirmesin... İşçilerini hayat şartlarına göre mükâfatlandırdın.

Garp devletlerı seviyesine ulaşabılmemiz İçın ah nerede o İşyerı, o İşçı ve o İşveren?

(Science Magazine)den

Sigorta bahisleri

(Başlarak 2 inciden)

nek verdik. Ancak sigortalı ka dının bu ödenekten faydalana bilmesi için bu müddet bitmeden başka bir yerde çalışmaması ve bu yerden gündelik almama sı lâzımdır.

Doğumdan evvelki üç haftayı tam olarak tesbit etmek biraz güçtür. Mesela gebe kadın üç hafta sonra doğuracağını tah min ederek çalıştığı iş yerinden ayrılmazsa? Fakat doğum üç hafta değil, bir ay sonra vaki olmuştur. Kadının işten kaldığı yahut üç hafta için kendisine ödenek verilir. Kanun yal nız üç hafta için ödenek verileceği yazılıdır. Çalışmadığı dört dönemi hafta için ödenek verilmesi mümkün değildir. Çünkü bunun aksi de olabilir. Doğum, kadın iş yerinden ayrıldığı tarihten iki hafta sonra vaki olmuştur. Bu durumda da yalnız iki hafta için isgöremezlik ödeneği alır. Çünkü bir haftayı esasen çalışmakla geçirmiş ve işyerinden günlük ücretini almıştır.

İşçi Sigortaları Kurumu tara fından sağlanacak olan doğum yardımlarından hakkı ve makul bir sebep yok iken faydalanmak istemiyen ve böyle bir yardımı reddeden veyahut hekim veya ebenin lüzum gösterdiği tedbirleri almayan sigortalı ka dınlara doğumdan ileri gelen hastalık hallerinde geçici isgörmezlik ödeneği verilmez.

Ödeneğin miktarı:

Sigortalı kadına isgöremediği günler için yukarıda yazılı e saslar dahilinde verilmesi gereken günlük ödenek miktarı günlük kazancının üçte ikisi tutarıdır. Bu ödeneğe doğumdan 3 hafta evvelki ayı içinde elde edilen günlük kazanç, esas tutulur. Bu radaki kazanç da yukarıda ödeneğin hesaplanması bahsinde izah edildiği şekilde tesbit olunur. Pazar günleri için ödenek verilmez.

(Devamı var)

Sohbetler

(3 den devam)

za bağlı olmakla beraber Kara deniz Bölgesi Sendika ve Fede rasyonunun vaziyeti ile yakinen alâkadar olmak lâzımdır. Bunlardan bir hale gelmişti. Bunlardan, i bilhassa Ayancık Sendikasının duçar olduğu tertipli bakılara karşı mukavemet azlığına uğramakta olduğu bizleri mesgul eden başlıca hâdiselerden biri idi.

İşte bu tarz mütalâa ile anılan bölgede yapılacak tetkiklere İsmail Han'ın vazifelerdi'nmesi lüzumuna kani olunmuştur. Ayancık ve Çeltek Sendikalarının kongrelerine vaki olan iştirâk bu sendikaların her bakımdan kalkınmalarına ve meselelerine nüfuz etmeleri ba bında büyük ehemmiyet taşımıştır.

Samsunda ise, Federasyonun durumu, ayrı branşta olmakla beraber, ayrı bulunan Sendika larıp birleşmesi ve birleştirilmesi ve umumiyetle Türk-İşçi sıdıatları üzerinde Sendika Yönetim Kurulları ile durulmuş ve mustahane karar ve neticelere varılmıştır.

22. İstanbul Akaryakıt İşçi leri Sendikasının, sağlam ve kuvvetli esbab mucibelere da yanan 23 madelik tekliflerinin, Petrol Ofisi Genel Müdürlüğünde görüşmeleri Türk-İş'in iştirâki ile yapılmıştır.

İki gün devam eden müzake reler, Genel Müdürün müşbet anlayışı altında sevinilecek sa tıcelerin istihsaline mucip olmuştur. Mezkûr sendikadan, bilâhare, karara alınan işlerin geciktiğine dair müracaat üzerine tekrar Genel Müdürlükle ifadat ve yazılı muhabereye ge çilmiş ve binaetleri mevzuu olan meselelerin hallolunduğu hakkında Petrol Ofisi Genel Müdürlüğünün müjdesi yazıları alınmıştır.

23. 8 Ağustos 1953 tarihinden bu yana yapılabilen işler en açık ve samimî lisanla tetkik ve takdirlerinize sunulmuştur.

Karar ve ikazlarınıza intizar ederdiz.

Reis
Naci Kurt K. Yavuz
Mesul muhasip Umumî kâtip
Ömer Ergün İsmail İnan

Toplulukla iş ihtilâfımız

(Baş tarafı 1 ncide)

Bizler bu hakkın tecellisinde karar vereceklere tam emniyet ile inanmaktayız.

Allah ve hakikat bizlerle beraberdir.

N. Şeker

Gümrükte bulunan mallar

İktisat ve Ticaret Vekâleti gümrükte bulunan mallara da ir yeni bir sirküler neşretmiş ve ilgillere göndermiştir. Bu na göre, beedli satın yabancı firmaya tamamen ödenmiş olduğu halde çeşitli sebeplerle gümrüklerde bekliyen malların yürürlükte bulunan esaslar dahilinde üç nisan 954 tarihine ka dar çekilmesi uygun görülmüştür.

TEŞEKKÜR

Hakkız bir yere fabrikasa işime nihayet verilmesile gerek İşçi sendikasının, ve gerekse beni tanıyan İşçi arkadaşlarımın şahsıma karşı göstermiş oldukları yakın alâkalarından dolayı kendilerine teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Duvarcı Ustabaşı
Recep Ölçer

Traktör ve lâstik fabrikalarının teşebbüsleri

Ankara (D.H.A.) — Petrol ve yabancı sermaye yatırımını teşvik kanunu yürürlüğe girdikten sonra memleketimizde tesisler kurmak üzere yatırımlar yapmak için yapılan mü racaatlarda büyük bir artış gö rülmüştür.

Yabancı sermaye yatırımı ka nunu hükümleri gereğince, ya bancı sermaye yatırımları için hükümetin müsaadesini almak icap etmektedir.

Yapılan müracaatlar Vekiller Heyeti tarafından dikkatle ve ehemmiyetle tetkik olunmaktadır. Aldığımız malûmata nazaran son günlerde Amerikanın en meşhur traktör, kamyon ve otomobil fabrikalarından olan The General Tire Company, İstanbul civarında büyük bir fabrika kurmak üzere ha rekete geçmiştir.

Bu hususta Vekiller Heyeti müsaadesi hemen çıkmış gibidir. Bundan başka The Minneapolis Moline zirai makinelerı imalâtçısı, Türk sermayedarları ile iştirâk halinde bir traktör montaj fabrikası kurmak üzere müracaat etmiş bu lunmaktadır. Fabrika faaliyete geçtikten sonra 3 sene zarfında Türkiyenin traktör parça ihtiyacının dörtte üçünü karşılayacak bir istihsal kudretine sa hip olacaktır.

Bundan daha enteresan olarak Meksikanın zirai mıstahsıl ihtiv ihtiyaç maddelerinin yüzde 80 nünün fazlasını temin eden Sears Robuck müessesesinin Ankarada ve İstanbulda muazzam birer satış mağazası açmak üzere yaptığı müracaat. Bu satış müessesesinde daha fazla Türk mamulleri satılacaktır.

DÜNYA KUPASI MAÇI İÇİN FİNALE KALANLAR

Zürih (A.A.) — Almanya ve Yugoslavya 1954 dünya kupası maçlarında Saar ve Yunanistanı elimine etmişlerdir.

Saarbrückende yapılan maç ta Almanya Saar'ı 3-1, Atınada oynanan maçta Yugoslavya Yunanistanı 1-0 yenmişlerdir.

Finale kalan memleketler şun lardır: Almanya, Avusturya, Belçika, Brezilya, Çekoslovakya, Fransa, Güney Kore, İngiltere, İsviçre, İtalya, Macaristan, Meksika, Türkiye, Uruguay, Yugoslavya.

VEHBİ EMRE İSTANBULA DÖNDÜ

Türkiye Güreş Federasyon re isi Vehbi Emre, yurt içinde ya pılan güreş seçmelerini takip ettikten sonra şehrimize dönmüştür.

Önümüzdeki nisan ayının ilk haftasında Japonyada yapılacak dünya şampiyonasına iştirak edecek milli güreşçileri tes bit etmek maksadiyle 80 güreşçi arasında nihai seçmeler yapılacaktır.

Bu muhakkak Spor ve Sergi sarayında yapılamadığı tak dirde Federasyonca Adanada yaptırılması düşünülmektedir.

MC CATEER NAKAVUTLA GALİP

Londra 31 (SHA) — Liverpoolda yapılan boks karşılaşmasında Pat Mac Cateer maçın ilk revundda rakibi Arthur Acha'yı mağlûp etmiştir.

Mac Cateer'in bu 21 nci galibiyetidir.

HAAS HASTA

Paris 31. (SHA) — Almanya 400 metre şampiyonu Haas hasta olduğundan antrenmanlarını yarıda bırakmıştır.

Adalı Haas mevsimin ilk koşu müsabakalarına iştirak etmiyecektir.

SPOR

Bölge müdürümüz vazifesine devam ediyor

Beden Terbiyesi Bölge müdürlüğünden istifa etmiş bulunan Sait Selâhattin Cihanoğlunun istifası vali ve belediye re isi Fahrettin Kerim Gökay tarafından kabul edilmemesi bil

SZEKELY BREZİLYAYI GİTTİ

Galatasaray profesyonel takımı antrenörü iken Brezilyadan almış olduğu bu teklif üzerine antrenörlükten ayrılan Szekely dün sabah uçakla Brezilyaya hareket etmiştir.

GENÇ MİLLİ TAKIM NAMZETLERİ MUAYENEDEN GEÇTİ

Halen kampta bulunan 21 genç milli takım namzetleri, dün Haydarpaşa Nümune hastahanesine giderek muayene edilmişlerdir.

Futbolcuların hepsi sıhhat bakımından sapasağlam bulunmuşlardır.

BEYOGLUSPOR VOLEYBOL TAKIMI YUNANİSTANA GİDİYOR

Türkiye voleybol şampiyonu Beyoğlusport Sporting kulübün davetı üzerine 25 nisanda Yunanistana gidecektir.

Beyoğlusport, Paskalya dolayısiyle turnuvaya iştirak edecektir.

DÜNYA ŞAMPİYONASINA İŞTİRAK EDECEK FRANSIZ PİNG - PONGCULARI

Paris 31 (SHA) — Dünya ping-pon şampiyonasına iştirak edecek olan Fransız ping-pong şampiyonları, şampiyonasına da evvel Coblence, Neuchatel ve Verdun gibi ping-pon çeşitleri bir kaç karşılaşma yapacaklardır.

DÜNYA ATLETİZM ŞAMPİYONASINDA MAÇARLAR

Macaristan 31 (SHA) — Dünya atletizm şampiyonasına iştirak edecek olan Macar takımı 44 atletten müteşekkel olacaktır. (28 erkek 16 kadın) olan 15 idareci refakat edecektir.

MEKTEP MAÇLARI

Kız ve Erkek okulları futbol ve basketbol maçlarına dün muhtelif sahalarda devam edilmiş ve aşağıdaki neticeler alınmıştır:

Futbol

Şeref stadı:
Tophane 2 Darüşşafaka 1.
Vefa stadı:
İstiklâl 1 Beyoğlu 0
D. Koleji 1 Anadolu 0

Basketbol (Kalar)

Kızlarasası voleybol maçlarının sonuncusu dün Emin önü öğrenci lokalinde yapılmıştır.

Burada yapılan tek basketbol karşılaşmasında Çamlıca Kız lisesi gürsel bir oyundan sonra kuvvetli rakibi Erenköy kız lisesini 29-25 yenerek iki oln mıştır.

Böylelikle sona eren kız liseleri basketbol maçlarında İstanbul Kız lisesi 1954 kız liseleri basketbol şampiyonu olmuştur. İkincilliği Çamlıca kız lisesi üçüncülüğü Kandilli kız lisesi, dördüncülüğü ise Erenköy kız lisesleri kazanmıştır.

tün spor çevreleri tarafından büyük bir memnunluk karşılanmıştır. Bu münasebetle profesyonel ve amatör kümeye mensup 40 kulüp idarecisi dün sabah valiyi makamında ziyaret ederek, Turk sporuna büyük faydası dokunan bölge müdürünün istifasını kabul et mediğinden kendisine teşek kürlerini bildirmişlerdir.

Diğer taraftan dün kendisiy le görüşen arkadaşımıza Sait Selahattin Cihanoğlu şunları söylemiştir.

— İstifanın kabul edilmemesi beni çok mütehassis etti. Valinin ve kulüp temsilcilerinin bana karşı göstermiş oldukları samimî hislerden dolayı söylüyecek bir şey bulamıyorum. İnsallah bundan sonra inkân dahilinde sporculara ve kulüplere daha faydalı olurum.

Millî Takım

Türk milli futbol takımının son İspanya maçlarının umumi kritiğini yapacak olursak, görürüz ki, aldığımız neticeler, futbol tarihimize altın satırlar la geçecek değer ve kıymette muvaffakiyetlerdir.

İspanyada 4-1 mağlûp oldu gumuz zaman, muhtelif gazetelerde, muhtelif spor muharrirleri, gerek federasyon, gerekse seçiciler için ağza alınamıya cak kadar kaba ve tahkirâmiz sözler sarfettimişlerdi.

Bence, o zaman da söylediğim bir milli takım hakkında böyle konuşmamak icap ederdi. İspanyollarla son İstanbul maçı da, neden Madritte 4-1 mağlûp olduğumuzun sebebini anlamış oldum.

İspanyollar çok sert futbol oyuncuyorlar. Takım halinde âsaplarına hiç hâkim değiller. Yalnız meşhur Kubala, hiç bir mânâ nakşaya karışmadı. Ayak oyunları fevkâlâde idi. Yavaş hareketli olması, belki kusur sayılabilir.

Bizim takıma gelince:

Kalede Turgay; eski formunu bulmuş, bâzılarımda emin, onundeki bek arkadaşlarıyla komşine hapkedi.

Radyodan İtalyadaki maçı dinlediğimiz zaman da, pek hâtalı hareketlerini işitmedik.

Basrı - Rıdvan bek hattı:

Basrı, hâkiketen çok iyi oyun lar çıkardı. İspanyolların o meşhur sürati olan açık ve içlerine adım attırmadı desem, yalan söylememiş olurum.

Rıdvan, birsaz akasamakla beraber vazifesini başarmış durumdadır. Bilhassa son dakikadaki o kale içinde durup ta kur tardığı gol, hakikaten kayda değer bir olaydır.

Mustafa - Çetin - Rober hattı:

Bihakkın vazifesini her iki maçta da belli etmiş ve başarmıştır. Çetin, burada Kubalaya bir gölge gibi takip etmiş, onun manevralarına ve şut atmasına mani olmuştur.

Lefter - Suat - Feridun - Burhan - Coşkun forvet hattındaki Türk milli futbol takımının son İspanya maçlarının umumi kritiğini yapacak olursak, görürüz ki, aldığımız neticeler, futbol tarihimize altın satırlar la geçecek değer ve kıymette muvaffakiyetlerdir.

İspanyada 4-1 mağlûp oldu gumuz zaman, muhtelif gazetelerde, muhtelif spor muharrirleri, gerek federasyon, gerekse seçiciler için ağza alınamıyacak kadar kaba ve tahkirâmiz sözler sarfettimişlerdi.

Bence, o zaman da söylediğim bir milli takım hakkında böyle konuşmamak icap ederdi. İspanyollarla son İstanbul maçı da, neden Madritte 4-1 mağlûp olduğumuzun sebebini anlamış oldum.

İspanyollar çok sert futbol oyuncuyorlar. Takım halinde âsaplarına hiç hâkim değiller. Yalnız meşhur Kubala, hiç bir mânâ nakşaya karışmadı. Ayak oyunları fevkâlâde idi. Yavaş hareketli olması, belki kusur sayılabilir.

Bizim takıma gelince:

Kalede Turgay; eski formunu bulmuş, bâzılarımda emin, onundeki bek arkadaşlarıyla komşine hapkedi.

Radyodan İtalyadaki maçı dinlediğimiz zaman da, pek hâtalı hareketlerini işitmedik.

Basrı - Rıdvan bek hattı:

Basrı, hâkiketen çok iyi oyun lar çıkardı. İspanyolların o meşhur sürati olan açık ve içlerine adım attırmadı desem, yalan söylememiş olurum.

Rıdvan, birsaz akasamakla beraber vazifesini başarmış durumdadır. Bilhassa son dakikadaki o kale içinde durup ta kurtardığı gol, hakikaten kayda değer bir olaydır.

Mustafa - Çetin - Rober hattı:

Bihakkın vazifesini her iki maçta da belli etmiş ve başarmıştır. Çetin, burada Kubalaya bir gölge gibi takip etmiş, onun manevralarına ve şut atmasına mani olmuştur.

Lefter - Suat - Feridun - Burhan - Coşkun forvet hattında:

RİNGE GİDECEKLERİNE OYLE GİTMİŞLER

Nev-York 31 (A.A.) — Benito Lopez ve Mike Fernandez adında iki İspanyol boksörü sa ât 9 güzü öğleyin tartıları yapıldıktan sonra ortadan kaybolmuşlardır. Boksörler akşam Nev-Yorkta kalıdıkları otelde bulunmuşlardır. İngilizceyi güç lükle konuşmakta olan İspan yol sporcuları tartıları yapıldık tan sonra mülakata mahallinden bütün iyi niyetlerine ve araş - tırmalarına rağmen bulama - verdiklerini söylemişlerdir.

GENÇ MİLLİ TAKIMIMIZ MUHTAR UYGURUN BAŞKANLIĞINDA GİDECEK

Dünya genç milli takım tur nuvasına iştirak edecek genç milli takımımızın kafile baş - kanlığını Muhtar Uygur yapacaktır.

Futbol federasyonu başkanı Orhan Şeref Apak bu seyahat için izin alamamıştır.

Takımın ve bu turun karşısın da otellerine dönüşe kadar

BASKETBOL

Basketbol liğ maçları mun tazam devam etmektedir.

Fenerbahçeliler, hasma kıy - mıt vermemenin acısını pek fe - ci şekilde ödediler ve yenildiler.

Galatasarayın yenilmez ırma dası, daima dikkatli ve itinalı oyunlarla hasımlarını daima ye - niyor.

Darüşşafaka, takdire lâyık o - yunlarla herkesi hayretlerde bı - rakıyor.

GÜREŞ

Tokyoda yapılacak olan dünya serbest güreş müsabakaları na iştirak edecek olan milli gö reş takımımız, sıkı bir elemeneticesinde iki grup halinde yurdun muhtelif bölgelerinde temsilî müsabakalar yapmakta mesguller. Bunların neticesine göre seçilecek olan Türk milli serbest güreş takımı olarak Tokyoya uğurlayacağız ve inşallah hayırlı haberler alacağız.

Dr. Naci Buçukoğlu